

Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap

Jaarrekening 2023

19 juli 2024

Inhoudsopgave

Rapportage	3
Balans.....	4
Staat van Baten en Lasten	5
Toelichting op de Balans	6
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten.....	7
Toelichting op jaarrekening 2023	9

Rapportage

1. Statutaire voorschriften

Volgens de statutaire voorschriften stelt het bestuur jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar de balans en staat van baten en lasten met bijbehorende toelichting samen. Hierbij is het verenigingsjaar gelijk aan het kalenderjaar en het boekjaar. Deze stukken worden door het bestuur tijdens een vergadering, te houden binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, vastgesteld en aansluitend door de penningmeester ondertekend.

Door omstandigheden is de opstelling en dus ook de publicatie van de KNHG-jaarrekening 2023 vertraagd. Het bestuur heeft op de Algemene Ledenvergadering van 20 juni 2024 dit toegelicht aan de leden. De aanwezige leden hebben daarop het bestuur toestemming gegeven om de publicatie van de concept-jaarrekening 2023 uit te stellen tot 1 september 2024.

2. Doelstelling

Het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) is de oudste en grootste organisatie van professionele historici in Nederland. Het KNHG biedt hen, en de historische gemeenschap als geheel een platform én heeft een publieke rol in discussies die voor historici en de historische wetenschap van belang zijn. Het geeft een wetenschappelijk historisch kwartaaltijdschrift uit, *BMGN-Low Countries Historical Review* en organiseert wetenschappelijke congressen en debatten over actuele vraagstukken en over verantwoorde historische bezinning in de samenleving.

3. Bestuur

Het bestuur van het KNHG bestond per 31 december 2023 uit de volgende leden:

Prof. dr. H. te Velde, voorzitter

Prof. dr. E.J.V. van Nederveen Meerkerk, penningmeester

Dr. N. Bouras, secretaris

Dr. P. Huijnen, vice-voorzitter redactie *BMGN-Low Countries Historical Review*

Bestuursleden met speciale portefeuilles

Dr. A. Bijnaar, musea

Dr. T.D. Huijgen, onderwijs

Prof. dr. W.J.H. Furnée, congressen

V. Robijn MSc MA, archieven

C. van Veenen MA, Jong KNHG

Hoogachtend,

Dr. J.J. (Justyna) Wubs-Mrozewicz
penningmeester

Balans

	31-12-2023	31-12-2022
Activa		
Vorderingen	87.209	81.313
Liquide Middelen	<u>260.506</u>	<u>203.961</u>
Totale activa	347.714	285.274
Passiva		
Eigen vermogen	179.025	136.466
Kortlopende schulden	<u>168.689</u>	<u>148.808</u>
Totale passiva	347.714	285.274

Staat van Baten en Lasten

	<u>Realisatie 2023</u>	<u>Begroot 2023</u>	<u>Realisatie 2022</u>
Baten			
Subsidies	125.000	125.000	125.000
Contributies, congressen en abonnementsgelden	65.539	60.000	90.088
Overige baten	4.983	-	4.050
Rente	1.712	-	-428
Totaal baten	197.235	185.000	218.710
Lasten			
Personeelskosten	101.189	108.000	95.823
Materiele lasten	60.337	79.350	104.762
Totale Lasten	161.527	187.350	200.585
Exploitatiesaldo	<u>35.708</u>	<u>-2.350</u>	<u>18.125</u>
Het exploitatiesaldo wordt als volgt verdeeld:			
mutatie algemene reserve	33.491		22.016
mutatie fonds dr. J.A. van Arkelstichting (aandeel KNHG)	2.217		-3.891
	<u>35.708</u>		<u>18.125</u>

Toelichting op de Balans

	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen		
Nog te ontvangen subsidie Harreveldfonds	62.500	62.500
Aandeel effecten van Arkelfonds	21.030	18.813
BTW	3.679	
Totaal vorderingen	87.209	81.313
Liquide middelen		
ING 254321	1.052	11.896
ING 6934391	2.044	18.390
ING 254321 Zakelijke spaarrekening	257.409	173.673
Kas		2
Totaal liquide middelen	260.506	203.961
Eigen vermogen		
Algemene Reserve	157.015	111.864
Bestemmingsreserve Historicidagen 2024	22.010	24.602
Totaal eigen vermogen	179.025	136.466
Algemene Reserve		
Vrije reserve	135.985	93.051
Aandeel van Arkel fonds	21.030	18.813
Totaal Algemene Reserve	157.015	111.864
Kortlopende schulden		
Nog te betalen subsidie aan Huygens Instituut		
Nog te betalen KNHG 2022	-	12.003
Nog te betalen Extra personele lasten (reservering)	18.515	39.000
Nog te betalen kosten (crediteuren)	5.919	20.614
Nog te betalen project H.F. 2023	88.813	44.801
Nog te betalen kosten Historicidagen 2024	17.500	32.390
Nog te betalen KNHG kosten 2023	32.943	
Nog te betalen Ontwikkeling platform BMGN	5.000	
Totaal kortlopende schulden	168.689	148.808

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten:

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo zijn, voor zover niets anders is vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen.

Baten

	Realisatie 2023	Begroot 2022	Realisatie 2022
Subsidies			
Jaarlijkse in kind bijdragen Huygens Instituut <i>De subsidie van KNAW wordt verstrekt aan het Huygens Instituut</i>	207.546		197.833
Subsidie Harreveldfonds <i>deze subsidie wordt door KNHG ontvangen, de kosten worden door het Huygens Instituut gefactureerd aan KNHG</i>	125.000	125.000	125.000
Totaal Subsidies (exclusief in kind bijdrage)	125.000	125.000	125.000
Contributies, congressen en abonnementsgelden			
Contributies	48.505	48.000	45.839
Abonnementsgelden en bestellingen	12.600	10.000	10.743
Historicidagen			29.791
Congressen	4.434	2.000	3.715
Totaal Contributies, congressen en abonnementsgelden	65.539	60.000	90.088
Overige baten			
Overige baten	2.766		1.441
Lasten beleggingsrekening KNHG via Fonds J.A. van Arkelstichting			-3.891
Vrijval voorziening			6.500
Baten beleggingsrekening Fonds J.A. van Arkelstichting	2.217		
Totaal overige baten	4.983	0	4.050
Rente			
Rente zakelijke spaarrekening KNHG	1.712		-428
Totaal Rente	1.712	0	-428
Totale Baten	197.235	185.000	218.710

7

Lasten

	Realisatie 2.023	Begroot 2.023	Realisatie 2.022
Personeelskosten			
Salariskosten	324.785	105.000	287.812
Stagiaires en vrijwilligers	4.435	3.000	5.844
Vrijval personele reservering	-20.485		
Salariskosten niet doorbelast (betaald door het Huygens Instituut)	-207.546		-197.833
Totaal Personeelskosten	101.189	108.000	95.823
Materiele kosten			
Productiekosten BMGN	16.179	22.000	17.055
Kantoorkosten	2.269	2.750	2.734
Website BMGN/bijdragen platform Open Journals	2.500	2.500	2.500
Redactiekosten BMGN	1.893	2.000	777
Website Historici.nl		100	136
Bestuurskosten	2.687	3.000	9.607
Scholing/coaching	533	1.000	1.042
PR KNHG	2.214	3.000	2.603
PR KNHG buitenland	4.915	4.000	3.365
Bankkosten	832	1.000	732
Onvoorzien/overige kosten	745	5.000	25
Onkosten stagiairs en vrijwilligers	2.294	3.000	785
Historicidagen	675		35.535
Herinneringsactivisme	1.128		
LCHA prijs			1.500
Project kosten	1.608	2.500	
Ledencampagne	1.610	3.000	3.267
Website KNHG	291	2.000	1.103
Kosten KNHG Werkgroepen	1.865	2.500	1.616
Congreskosten	11.099	13.500	7.720
Nacht van de Geschiedenis			5.000
Leden- & Lezersonderzoek		750	5.550
Diversiteits- en Inclusieplan		750	2.109
Ontwikkeling platform BMGN	5.000	5.000	
Totaal Materiele kosten	60.337	79.350	104.762
Totaal lasten	161.527	187.350	200.585
Resultaat	35.708	-2.350	18.125

Toelichting op jaarrekening 2023

Activa

De *liquide middelen* ultimo 2023 zijn hoger dan in het voorgaande boekjaar. De verklaring hiervoor is gelegen in het feit dat het bureau van het KNHG sinds januari 2023 weer zelf de boekhouding ter hand heeft genomen. In voorgaande jaren deed de afdeling Financiën van het *Humanities Cluster* de boekhouding voor het bureau en stuurde halverwege het jaar een voorschotnota voor de gemaakte kosten. Deze nota is in 2023 dus niet verstuurd met als gevolg een hoger bedrag aan liquide middelen. Het beleggingsrendement is, na een negatief beleggingsjaar in 2022, wederom licht positief.

Per 1 april 2023 is het KNHG BTW-plichtig geworden. Hierdoor viel het merendeel van de inkomsten uit de contributie én abonnementen nog buiten de BTW. Dat heeft geleid tot een teruggave over het gehele jaar van € 3.679.

Passiva

Het afgelopen boekjaar kende een positief resultaat (€ 35.708) dat deels te verklaren valt uit hogere inkomsten (meer abonnementsgelden dan begroot, hogere overige inkomsten a.g.v. fondsenwerving voor het voorjaarscongres) én minder uitgaven (zie onder **materiële kosten**). Het bestuur heeft besloten dat dit bedrag toegevoegd moet worden aan het eigen vermogen dat dient als een continuïteitsreserve.

De *kortlopende schulden* ultimo 2023 vallen hoger iets uit dan in het voorgaande boekjaar. Deze post bestaat deels uit vorderingen die het Huygens Instituut heeft op het KNHG. Deze vorderingen zijn voornamelijk personele lasten. De reservering personele lasten (à € 39.000) is in 2023 gedeeltelijk aangesproken om tijdelijke vervanging van directeur Antia Wiersma, die in de tweede helft van 2023 een onderzoekssabbatical genoot, te financieren. Tevens zijn hier de nog te betalen kosten 2023 te vinden die in 2024 zullen worden genomen.

Personeelskosten

Het KNHG en de KNAW (Huygens Instituut) werken al decennia samen op het gebied van geschiedschrijving en de organisatie van historici in Nederland. De KNAW subsidieert een bedrag ter hoogte van negentig procent van de salariskosten van de medewerkers die bij de KNAW werkzaam zijn op het bureau KNHG, met uitzondering van de positie van de managing editor. Omwille van het transparant in beeld brengen van deze inbreng van de KNAW toont het KNHG zowel de totale personele lasten als ook de inbreng van de KNAW in dit samenwerkingsverband te tonen. De salarislasten van de managing editor worden gefinancierd uit de donatie van het Harreveldfonds.

Materiële kosten

De materiële kosten ultimo 2023 zijn lager. Hierbij vallen twee posten in het bijzonder op. Er zijn substantieel minder kosten gemaakt voor de productie van de *BMGN-Low Countries Historical Review*. Deze begrotingspost was aan het begin van het boekjaar verhoogd omdat de drukker van de *BMGN-Low Countries Historical Review* had aangegeven per drukgang een opslag te moeten berekenen in verband met gestegen energiekosten en hogere papierprijzen. Aangezien de vier gepubliceerde nummers in 2023 minder artikelen bevatten, en daarmee dunner waren dan de jaren ervoor, vielen de drukkosten een stuk lager uit dan verwacht. Ook verviel de toeslag halverwege het jaar.

De post onvoorzien was voor 2023 flink opgehoogd. Ook op die post zijn er nauwelijks uitgaven geweest. Deze post was verhoogd omdat er notariskosten i.v.m. de bestending van het predicaat, en additionele

kosten van de financieel adviseur i.v.m. de BTW-positie werden voorzien. De toekenning van het predicaat kwam echter pas eind 2023, waardoor de notaris pas in 2024 aan de slag kon met de statutenwijziging. En ook de kosten in 2023 voor de financieel adviseur vielen lager uit omdat de uitspraak van de Belastingdienst m.b.t. de BTW-plicht eenduidiger en daarmee eenvoudiger was dan verwacht en er geen additioneel advies meer nodig was.

De overige materiële kosten zijn verantwoord in de **Toelichting op de staat van Baten en Lasten**.

Toekomstige ontwikkelingen

2024 zal het eerste jaar worden dat het KNHG volledig BTW-plichtig is. Dat betekent ook dat er over alle contributies en alle abonnementen BTW zal moeten worden afgedragen. Naar verwachting betekent dit dat het KNHG meer BTW zal afdragen dan dat het mag terug vragen.

In augustus 2024 worden voor de vierde keer de Historicidagen georganiseerd. Dit keer in nauwe samenwerking met de Universiteit Maastricht, de Open Universiteit en Fontys Hogescholen. Dat betekent dat er in 2024 hogere personele lasten worden verwacht in verband met het inhuren van tijdelijke ondersteuning in de vorm van een junior medewerker organisatie en communicatie. Ook de materiële lasten zullen in 2024 hoger uitvallen vanwege de organisatie van deze driedaagse conferentie. Daartegenover zullen hogere inkomsten staan in de vorm van sponsoring en deelnemersbijdragen. Tevens zal de reservering die in 2022 gemaakt is voor dit evenement vrijvallen bij de afrekening.

